

Rekrutacja do Szkół Doktorskich

mgr Katarzyna Kowalik

Doktorantka III roku w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu w Białymstoku w dyscyplinie nauk prawnych. Wiceprzewodnicząca Rady Doktorantów Szkoły Doktorskiej Nauk Społecznych Uniwersytetu w Białymstoku. Sekretarz Rady Uczelnianej Samorządu Doktorantów. Przewodnicząca Komisji Kultury i Promocji Rady Uczelnianej Samorządu Doktorantów.

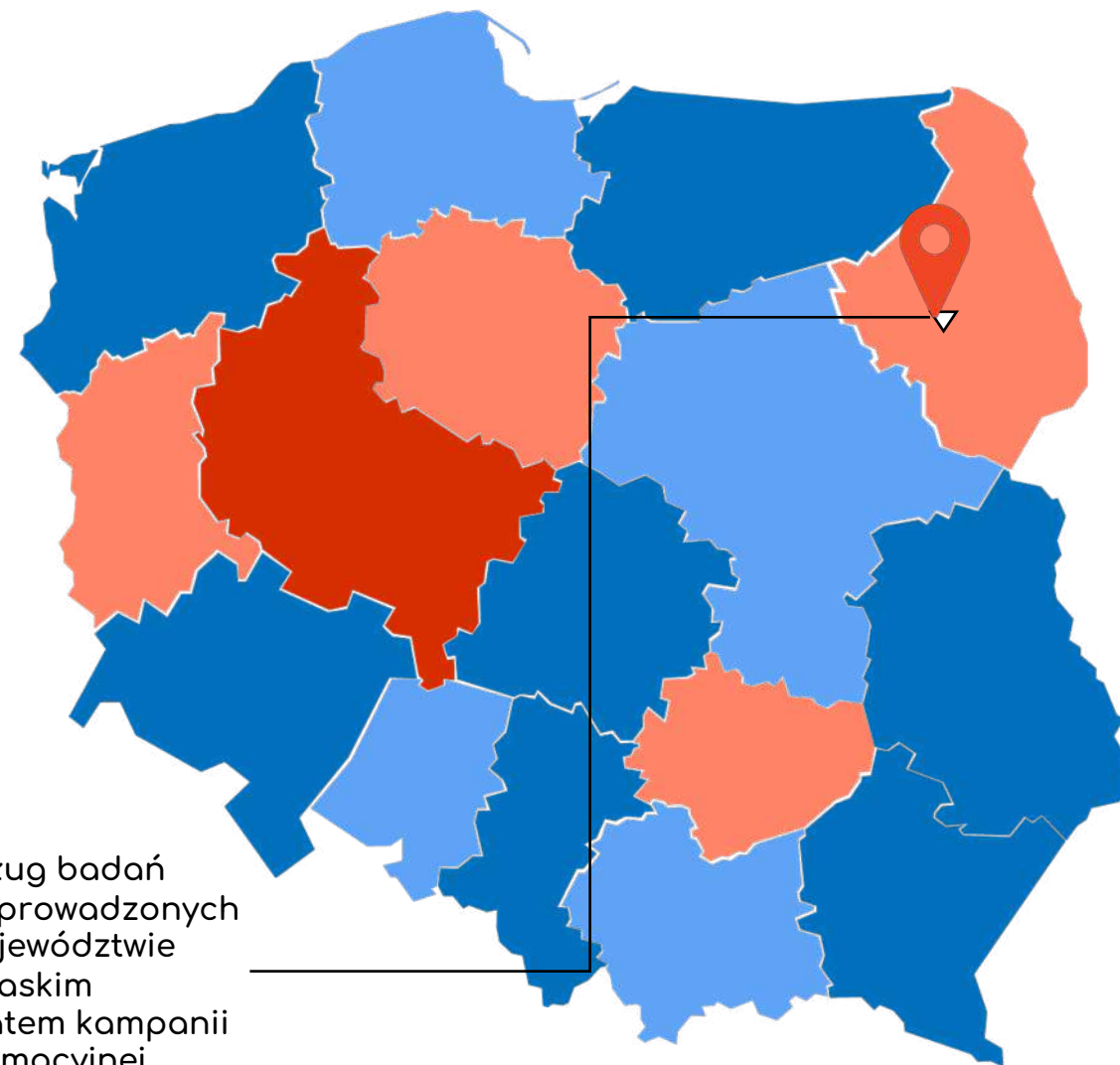

Lokalny Ambasador Praw Doktoranta

Zwiększanie świadomości prawnej wśród doktorantek/ów poprzez propagowanie działalności Rzecznika Praw Doktoranta oraz innych organów stojących na straży praw doktorantek/ów.

Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjnych w zakresie praw i obowiązków doktorantek/ów.

Przeprowadzenie badań dotyczących potrzeb lokalnej społeczności doktoranckiej w zakresie pomocy prawnej odnoszącej się do ich praw i obowiązków.

Według badań przeprowadzonych w województwie podlaskim tematem kampanii informacyjnej powinna być rekrutacja do Szkół Doktorskich.

Plan prezentacji

1

Szkoła Doktorska

Czyli gdzie ta rekrutacja?

2

Przyjęcie do Szkoły Doktorskiej

Wymogi ustawowe.

3

Konkurs do Szkoły Doktorskiej

Wymogi określone przez Senat, Radę Naukową.

4

Podsumowanie

1

Szkoła Doktorska

Czyli gdzie ta rekrutacja?

Gdzie ta rekrutacja?

Art. 198. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2021.0.478)

1. Kształcenie doktorantów przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i odbywa się w szkole doktorskiej.

Szkoła Doktorska na przykładzie województwa podlaskiego

Szkoły Doktorskie kształcą w dyscyplinach. Należy pamiętać, że wybrana dyscyplina obliuguje do publikowania w jej przedmiocie.

UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU
SZKOŁY DOKTORSKIE

Szkoła Doktorska Nauk
Humanistycznych kształci
doktorantów w zakresie
dyscyplin:

Filozofia

Historia

Językoznawstwo

Literaturoznawstwo

Szkoła Doktorska Nauk
Społecznych kształci
doktorantów w zakresie
dyscyplin:

Ekonomia i finanse

Nauki prawne

Nauki socjologiczne

Pedagogika

Szkoła Doktorska Nauk
Ścisłych i Przyrodniczych
kształci doktorantów w
zakresie dyscyplin:

Nauki biologiczne

Nauki chemiczne

Nauki fizyczne

LIMITY MIEJSC

- W wyniku rekrutacji do Szkoły Doktorskiej Politechniki Białostockiej zostało przyjętych 28 osób.
- W ramach dyscyplin w roku akademickim 2021/2022 została przyjęta następująca liczba osób:
 - automatyka, elektronika i elektrotechnika – 4 osoby,
 - informatyka techniczna i telekomunikacja – 4 osoby,
 - inżynieria biomedyczna – 2 osoby,
 - inżynieria lądowa i transport – 4 osoby,
 - inżynieria mechaniczna – 2 osoby,
 - inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka – 7 osób,
 - nauki o zarządzaniu i jakości – 5 osób.

IRK- Internetowa rejestracja kandydata

Instrukcja rejestracji elektronicznej dla kandydatów do szkoły doktorskiej

1. Utworzyć konto kandydata (przycisk „rejestracja”), wybierając rejestrację do szkoły doktorskiej
2. Potwierdzić utworzenie konta klikając w link aktywacyjny w poczcie e-mail
3. Zalogować się do systemu (loginem jest adres e-mailowy)
4. Na koncie kandydata uzupełnić dane osobowe (panel „dane osobowe”) i wgrać zdjęcie w wersji elektronicznej (panel „zdjęcie”)
5. W panelu „wybierz kierunek” zaznaczyć szkoła doktorska oraz wybrać odpowiednią dyscyplinę (możliwe jest dokonanie tylko jednego wyboru)
6. W panelu „dyplom” należy podać informację o ukończonej szkole wyższej oraz pozostałe wskazane dane
 - w przypadku kandydatów, którzy jeszcze nie przystąpili do obrony, w zakładce "numer dyplomu" oraz "średnia ocen ze studiów" należy wpisać "0")
 - W przypadku osób, które ukończyły studia i posiadają średnią ocen, należy wpisać ją zgodnie ze wzorem: X.X (np. 5.0, 4.5, 3.5 itp.)
 - W przypadku osób, które skończyły studia dwustopniowe należy wpisać średnią ważoną

$$\text{ŚREDNIA WAŻONA} = \frac{(\text{średnia ocen ze studiów I stopnia}) \times 3 + (\text{średnia ocen ze studiów II stopnia}) \times 2}{5}$$

Przyjęcie do Szkoły Doktorskiej

Wymogi ustawowe.

Wymogi ustawowe

Art. 200. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce [Przyjęcie do szkoły doktorskiej]

1. Do szkoły doktorskiej może być przyjęta osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, albo osoba, o której mowa w art. 186 ust. 2. (*warunki nadania stopnia doktora*)
2. Rekrutacja do szkoły doktorskiej odbywa się w drodze konkursu na zasadach określonych przez senat albo radę naukową.
3. Zasady, o których mowa w ust. 2, oraz program kształcenia, o którym mowa w art. 201 kształcenie doktorantów ust. 3, podmiot prowadzący szkołę doktorską udostępnia nie później niż 5 miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji.
4. Przyjęcie do szkoły doktorskiej następuje w drodze wpisu na listę doktorantów.
5. Odmowa przyjęcia do szkoły doktorskiej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
6. Wyniki konkursu są jawne.
7. Jednocześnie można być doktorantem tylko w jednej szkole doktorskiej.
8. Osoba przyjęta do szkoły doktorskiej rozpoczyna kształcenie i nabywa prawa doktoranta z chwilą złożenia ślubowania.

Wymogi, jakie musi spełnić osoba, która ma zostać przyjęta do szkoły doktorskiej

1

TYTUŁ MAGISTRA

2

TYTUŁ MAGISTRA INŻYNIERA

3

ALBO RÓWNORZĘDNY TYTUŁ

Wyjątkiem od wskazanej zasady jest
możliwość przyjęcia do
szkoły doktorskiej osoby, o której
mowa w art. 186 ust. 2

4

ZGODNIE Z TYM PRZEPISEM, W
WYJĄTKOWYCH PRZYPADKACH,
UZASADNIONYCH NAJWYŻSZĄ
JAKOŚCIĄ OSIĄGNIĘĆ
NAUKOWYCH, STOPIEŃ DOKTORA
MOŻNA NADAĆ OSOBIE
NIESPEŁNIAJĄCEJ WYMAGAŃ
OKREŚLONYCH W ART. 186 UST. 1 PKT 1,
BĘDĄCEJ ABSOLWENTEM STUDIÓW
PIERWSZEGO
STOPNIA LUB STUDENTEM, KTÓRY
UKOŃCZYŁ TRZECI ROK JEDNOLITYCH
STUDIÓW MAGISTERSKICH.

4

Regulacja ta została przewidziana przede wszystkim w odniesieniu do beneficjentów programu „Diamentowy Grant”.

Jednak nie ogranicza się ona jedynie do tych osób, ze względu na swe brzmienie daje możliwość przyjmowania w tym trybie innych kandydatów, jeżeli podmiot prowadzący szkołę doktorską uzna to za zasadne.

Skreślenie z listy studentów nie będzie powodowało skreślenia z listy doktorantów, a osoby te nie muszą ukończyć studiów, aby kontynuować kształcenie w szkole doktorskiej, a następnie uzyskać stopień naukowy doktora.

Konkurs do Szkoły Doktorskiej

Rekrutacja do szkoły doktorskiej odbywa się w drodze konkursu na zasadach określonych przez senat albo radę naukową.

Miejsca w szkołach doktorskich są ograniczone, ustalany jest limit miejsc.

Rekrutacja prowadzona jest w oparciu o określone kryteria, w zakresie których poszczególni kandydaci konkurują ze sobą.

W postępowaniu administracyjnym prowadzonym w ramach rekrutacji do szkoły doktorskiej zachodzi tzw. współuczestnictwo konkurencyjne.

Przyjęcie i odmowa przyjęcia do Szkoły Doktorskiej

Przyjęcie do szkoły doktorskiej następuje **w drodze wpisu** na listę doktorantów.

Odmowa przyjęcia do szkoły doktorskiej następuje **w drodze decyzji** administracyjnej. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Przyjęcie do Szkoły Doktorskiej

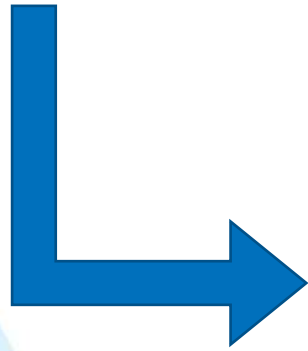
Dr Łukasz Kierznowski zauważa, że „Przewidziana przez ustawodawcę forma przyjęcia kandydata do szkoły doktorskiej nie daje możliwości zaskarżenia w administracyjnym toku instancji, chyba że jakiś szczególny, pozakodeksowy tryb, mieszczący się jeszcze w okresie przed dokonaniem wpisu na listę doktorantów, zostanie przewidziany w zasadach rekrutacji do szkoły doktorskiej. Tymczasem nawet dokonanie wpisu na listę doktorantów nie musi oznaczać, że oczekiwania kandydata zostały zrealizowane w całości. Jedynie przykładowo można tu wskazać, że nie tylko sam fakt wpisu na listę, ale także miejsce na liście osób przyjętych do szkoły doktorskiej może mieć znaczenie (nie tylko prestiżowe, także prawne) dla jednostki.”- Ł. Kierznowski „Szkoły Doktorskie. Komentarz.” Warszawa 2018, s. 39.

Odmowa przyjęcia do Szkoły Doktorskiej

Dr Ł. Kierznowski, dalej w rozważaniach podkreśla, że „ważnym aspektem rekrutacji, który jednocześnie sprawia najwięcej problemów podmiotom kształcącym doktorantów, jest **prawidłowe sporządzenie uzasadnienia decyzji odmawiającej przyjęcia kandydata do szkoły doktorskiej**”.

Wyjaśnia również, że jednym ze skutków nowego modelu kształcenia doktorantów ma być obniżenie ich liczby o około połowę, co generuje większą konkurencję, a tym samym wzrost liczby osób, którym odmówi się przyjęcia. Zważywszy na te okoliczności konieczna jest większa skrupulatność oceny poszczególnych kandydatur, „**zaś prawidłowe uzasadnianie decyzji odmownych staje się – w większym niż dotychczas stopniu – miarą jakości procedury rekrutacyjnej**”, (jedno z kryteriów ewaluacji szkół doktorskich).

Odmowa przyjęcia do szkoły doktorskiej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Na taką decyzję strona może wnieść skargę do sądu administracyjnego bez korzystania z prawa zwrócenia się do organu o ponowne rozpatrzenie sprawy. (art. 52 § 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).

Jawność wyników konkursu

Podmiot prowadzący szkołę doktorską sporządza listę przyjętych i nieprzyjętych osób, wraz z punktacją.

Jawność= nie tylko wykaz osób przyjętych do szkoły doktorskiej, ale także lista osób nieprzyjętych

Szkoła Doktorska jest zobowiązana podać wyniki do powszechnej wiadomości przede wszystkim poprzez ich opublikowanie.

Z punktu widzenia spójności procedury warto postulować (dr Ł. Kierznowski), aby ogłoszenie wyników konkursu nastąpiło w taki sam sposób, w jaki zostały opublikowane zasady jego przeprowadzania, o których mowa w art. 200 ust. 3, a zatem **BIP** i **stronę internetową** podmiotu prowadzącego szkołę doktorską uznać należy za niezbędne minimum.

Kontrowersje ustępu 7.

Jednocześnie można być doktorantem tylko w jednej szkole doktorskiej

„Takie rozwiązanie budzi jednak wątpliwości natury konstytucyjnej. Możliwość nieskrępowanego podejmowania kształcenia w organizowanych przez podmioty publiczne formach jest jednym z elementów konstytucyjnego prawa do nauki (zwłaszcza w jego węższym, ale zdaje się ugruntowanym w polskiej doktrynie, ujęciu tego prawa jako „prawa do wykształcenia”), a ponieważ zasadniczą częścią kształcenia w szkole doktorskiej jest prowadzenie przez doktoranta badań naukowych, to tego typu ograniczenia można też uznać za pozostające w sprzeczności z jednym z ujęć konstytucyjnej wolności prowadzenia badań naukowych. Dla wprowadzonego w komentowanym ustępie ograniczenia trudno jest także znaleźć uzasadnienie w innych wartościach konstytucyjnych, jak również oparcie w ogólnej klauzuli ograniczania korzystania z konstytucyjnych wolności i praw z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.” - Ł. Kierznowski „Szkoly Doktorskie. Komentarz.” Warszawa 2018, s. 42.

Kontrowersje ustępu 7.

Można być „osobą przyjętą” do więcej niż jednej szkoły doktorskiej – a więc **można brać równolegle udział w kilku procedurach rekrutacyjnych do różnych szkół doktorskich.**

Podobnie to dopiero doktorant, a nie „osoba przyjęta do szkoły doktorskiej”, nie może być zatrudniony jako nauczyciel akademicki ani pracownik naukowy (art. 209 ust. 10). Nauczyciel akademicki może zatem brać udział w procedurze rekrutacyjnej i zostać przyjęta.

Ślubowanie

Osoba przyjęta do szkoły doktorskiej rozpoczyna kształcenie i nabywa prawa doktoranta z chwilą złożenia ślubowania

Na liście doktorantów znajduje się osoba niebędąca doktorantem, lecz „osobą przyjętą do szkoły doktorskiej”.

Wpis na listę doktorantów jest czynnością kończącą procedurę rekrutacyjną względem części kandydatów i jest to czynność, w drodze której następuje przyjęcie kandydata do szkoły doktorskiej, ale nie jest to jeszcze czynność nadająca „osobie przyjętej do szkoły doktorskiej” status doktoranta.

Nabywanie praw doktoranta = z chwilą złożenia ślubowania

Okres trwania statusu „osoby przyjętej do szkoły doktorskiej” = od chwili wpisu na listę doktorantów do chwili złożenia ślubowania

3

Konkurs do Szkoły Doktorskiej

Wymogi określone przez Senat, Radę Naukową.

1

Rekrutacja do szkoły doktorskiej odbywa się w drodze konkursu na zasadach określonych przez senat albo radę naukową.

2

Senat albo rada naukowa mogą określać te zasady w takim zakresie, w jakim nie zostały one określone w ustawie.

3

Nie jest dopuszczalne wprowadzanie dodatkowych, nieprzewidzianych w ustawie, ograniczeń np. podmiotowych, (rekrutacja tylko absolwentów konkretnej uczelni).

Zasady rekrutacji

Zasady przeprowadzania rekrutacji i program kształcenia, muszą być udostępnione przez podmiot prowadzący szkołę doktorską nie później niż 5 miesięcy przed rozpoczęciem rekrutacji.

Niezbędne jest, aby Szkoła Doktorska wyznaczyła konkretny termin, w którym rozpocznie rekrutację.

Można uznać, że w przypadku niepodania konkretnego terminu stanie się nim termin otwarcia możliwości składania wymaganych dokumentów, czyli pierwszy możliwy dzień do zgłaszania kandydatur do szkoły doktorskiej.

Zasady rekrutacji

Udostępnianie zasad rekrutacji i programu kształcenia powinno odbywać się elektronicznie.

Na stronie internetowej szkoły doktorskiej i w Biuletynie Informacji Publicznej podmiotu prowadzącego szkołę doktorską.

Przyjętą na ogół praktyką jest publikowanie tych informacji również na portalach społecznościowych uczelni.

Kryteria konkursowe

Ustawodawca umożliwił podmiotom prowadzącym szkoły doktorskie do wyboru kryteriów, którymi kierować się będą przy rekrutacji.

Aby wyłonić najlepszych kandydatów dobrą praktyką stała się dwuetapowość rekrutacji składająca się z oceny formalnej osiągnięć naukowych i dorobku kandydata oraz rozmowy kwalifikacyjnej.

Kryteria konkursowe

W pierwszym etapie brane są pod uwagę między innymi takie elementy jak publikacje naukowe, udział w konferencjach naukowych, zdobyte stypendia, nagrody, odbyte staże i wymiany naukowe.

Kwestią dyskusyjną staje się przyznawanie punktów za wspomniane aktywności i sposób oceniania publikacji. Każda szkoła doktorska może przyjąć własną punktację, niezależnie od punktacji ministerialnej.

Kryteria konkursowe

Generuje to pewne różnice pomiędzy punktacją kandydata starającego się o przyjęcie w różnych szkołach doktorskich. Dorobek jego bowiem nie ulegnie zmianie, natomiast ocena tego dorobku owszem. Dlatego ważne jest, by podkreślać, że ubiegać się o przyjęcie można w więcej niż jednej szkole doktorskiej.

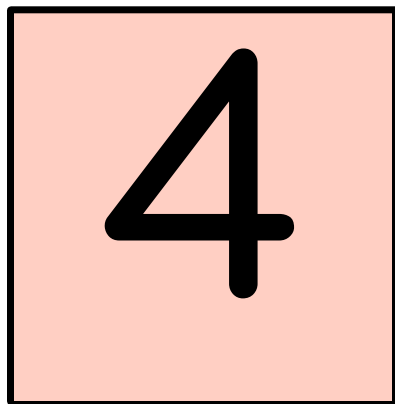
Kryteria konkursowe

Oprócz oceny dorobku kandydata prowadzona jest rozmowa rekrutacyjna. Dyskusyjne stają się również oczekiwania podmiotów prowadzących szkołę doktorską odnośnie przygotowania kandydata do takiej rozmowy. Przyjęto, że rozmowa dotyczy planowanych tez rozprawy doktorskiej. Dobrą praktyką byłoby ściśle określanie kryteriów podczas rozmowy kwalifikacyjnej, określenie więcej elementów ocenianych niż przykładowe kryteria: „pomysł badawczy, ogólne rozeznanie w dyscyplinie”. Np.: „ ocena proponowanego pomysłu badawczego, w tym rozeznanie kandydata w podejmowanej tematyce znajomość literatury przedmiotu i najważniejszych osiągnięć nauki w wybranej dyscyplinie naukowej oraz poprawne posługiwanie się terminologią specjalistyczną jakość i wartość merytoryczna prezentacji oraz umiejętność argumentowa.”

Kryteria konkursowe

Podmiot prowadzący szkołę doktorską może również wymagać od kandydatów dodatkowych dokumentów, np. załącznika z pomysłem planowanej rozprawy badawczej, wypełnianego według określonego szablonu.

Wymóg oświadczenia planowanego promotora.

Podsumowanie

Podsumowanie

1

Do szkoły doktorskiej może być przyjęta osoba, która posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny, albo osoba, o której mowa w art. 186 warunki nadania stopnia doktora ust. 2.

2

Przyjęcie do szkoły doktorskiej następuje w drodze wpisu na listę doktorantów.
Odmowa przyjęcia do szkoły doktorskiej następuje w drodze decyzji administracyjnej

3

Rekrutacja do szkoły doktorskiej odbywa się w drodze konkursu na zasadach określonych przez senat albo radę naukową.

Projekt „Lokalny Ambasador Praw Doktoranta” organizowany jest przez Krajową Reprezentację Doktorantów ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach zadania publicznego „Organizowanie i animowanie działań na rzecz środowiska akademickiego” w 2021 r.

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Krajowa
Reprezentacja
Doktorantów | **KRD**

Dziękuję za uwagę